

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok, 27. januára 2020 23:23
Komu: oszp.ds@minv.sk
Kópia: matus.starosta@mail.t-com.sk; obecbalon@mail.t-com.sk; erikaszelle@gmail.com
Predmet: OU-DS-OSZP-2020/005015-16 (EIA: IBV Baloň)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2020/005015-16

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2020/005015-16 zo dňa 27.01.2020 sa odvolávame, napoko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

A. Arbitrárnosť resp. nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia v časti výroku o ďalšom neposudzovaní

- 1) Podľa §29 ods.3 zákona EIA: „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“.

V uvedenom kontexte nie je zrejmé, ako prvostupňový orgán vyhodnotil navrhovanú činnosť použitím kritérií z prílohy č.10 zákona EIA, pretože takého vyhodnenie v napadnutom rozhodnutí absentuje. Absencia správneho vyhodnenia kritérií v rozhodnutí zakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia pre jeho nepreskúmateľnosť v zmysle ust. §59 ods. 3 správneho poriadku. Príslušný orgán je povinný použiť v zisťovacom konaní všetky z ustanovených kritérií, pričom prihliada na relevanciu jednotlivých kritériových znakov vo vzťahu ku konkrétnnej činnosti. Práve vyhodnenie kritérií má v zisťovacom konaní podľa ust. §29 zákona EIA kľúčové postavenie v hodnení vplyvov na životné prostredie, ktoré je komplexným zistením predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Tieto kritériá sa vyhodnocujú práve kvôli zisteniu, či navrhovaná činnosť (alebo jej zmena) má alebo nemá byť predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - teda konania končiaceho vydaním záverečného stanoviska. Toto vyhodnenie kritérií má byť súčasťou odôvodnenia každého rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, z ktorého vyplynie, ktoré vplyvy navrhovanej činnosti sú tak významné, že príslušný orgán rozhodne o potrebe ďalšieho posudzovania podľa zákona EIA, príp. že vplyvy, ktoré vykazuje navrhovaná činnosť nie sú významné, aby vznikla potreba ďalšieho posudzovania podľa zákona EIA.

V napadnutom rozhodnutí takého vyhodnenie kritérií absentuje, t. j. absencia správnej úvahy prvostupňového orgánu aj v zmysle ust. §47 ods. 3 správneho poriadku o tom, z čoho vychádzal a ako dospel k výroku napadnutého rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní navrhovanej činnosti podľa zákona EIA. Pritom skutočnostiam, ku ktorým správny orgán dospel na základe inštitútu voľnej úvahy, treba v odôvodnení venovať osobitnú pozornosť, správny orgán sa musí vyrovnáť so všetkými hľadiskami, z ktorých vyplýva výrok rozhodnutia, inak je rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

- 2) Rozhodnutie, ktoré je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nemožno zistiť, akými úvahami sa správny orgán riadi pri rozhodovaní, a preto také rozhodnutie nezabezpečí účastníkom konania právo na spravodlivý proces. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 09. 2012 pod sp. zn. 7So/118/2011: „Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je procesným právom účastníka, pretože len dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia dáva účastníkovi možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti tomuto rozhodnutiu voči ktorému chce využiť možnosť podať opravný prostriedok.“ Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť a takýto postup je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a ust. § 46 a ust. § 47 správneho poriadku.
- 3) V súlade so zásadou materiálnej rovnosti poukazujeme na rozhodnutie Okresného úradu Prešov č. OU-PO-OOP3-2019/053763-03/ROD, nie je zákonný dôvod aby aj tunajší úrad nepostupoval rovnako. V uvedenej súvislosti taktiež upozorňujeme na ustálenú rozhodovaciu prax správnych súdov napr. rozsudkami Krajského súdu Bratislava sp.zn. 6S/263/2016.

B. Nezabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia v zmysle cieľov podľa §2 zákona EIA tým, že nesprávne aplikoval §29 ods.3 a ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z.

4) Podľa §2 zákona EIA č.24/2006 Z.z. je „účelom zákona najmä:

- a. *včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja-*
- b. *zistíť, opísat a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,*
- c. *objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,*
- d. *určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia.⁴⁾*
- e. *získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.“*

5) Podľa §29 ods.13 zákona EIA: „.... Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.“ pričom podľa §20a ods.a zákona EIA: „rozhodnutie vydané v zistovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia22b) obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zistovacom konaní podľa § 29 ods. 13“.

Podľa §29 ods.13 zákona EIA: „.... Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.“ a súčasne podľa §29 ods.3 zákona EIA: „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Podľa §20a ods.a zákona EIA: „rozhodnutie vydané v zistovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia22b) obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zistovacom konaní podľa § 29 ods. 13“

Agregovanou súčasnou aplikáciou citovaných ustanovení zákona podľa §29 ods.13 zákona EIA sa v rozhodnutí musia uviesť aj podmienky, ktoré eliminujú negatívne vplyvy pričom podľa §29 ods.3 zákona EIA sa pri tom zohľadňujú aj vyjadrenia verejnosti. Podľa §2 zákona EIA má úrad pri vyhodnocovaní pripomienok zisťovať a vyhodnocovať, či eliminujú negatívne vplyvy resp. či zabezpečujú vysokú úroveň ochrany životného prostredia a/alebo či sa nenavrhuje porovnatelná resp.efektívnejšia alternatíva. Preto podmienka na návrh ZDS sa nemusí v rozhodnutí uviesť len v tom prípade, ak sa preukáže, že neeliminuje negatívne vplyvy resp. je v tomto smere neefektívna alebo je iná porovnatelná alternatíva, ktorá ako podmienka uložená nebola.

6) Združenie domových samospráv v predmetnom zistovacom konaní uplatnilo návrh podmienok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní s cieľom zabezpečiť vysokú a účinnú včasné ochranu životného prostredia založenú na zistení priamych a nepriamych vplyvov a na základe porovnania alternatív. Napriek uvedenému nie sú v rozhodnutí zo zistovacieho konania tieto podmienky uvedené a ani im obdobné; v odôvodnení rozhodnutia sa však neuvádzajú, že by ich uvedenie nezabezpečilo vysokú úroveň ochrany životného prostredia ani že by boli uložené podmienky, ktoré by zabezpečili porovnatelnú úroveň ochrany životného prostredia alternatívne, čím boli porušené ustanovenia §2 a §29 ods.13 zákona EIA o zabezpečení vysokej úrovne ochrany životného prostredia.

Úrad neurčil žiadne zmierňujúce opatrenia hoci ich podľa §29 ods.13 zákona EIA určiť mal. Hoci rozhodnutie zo zistovacieho konania nie je stavebným povolením, ktorým sa stavba povoľuje, rozhodnutie zo zistovacieho konania má určiť aj zmierňujúce opatrenia, ktoré môžu mať charakter aj stavebno-technický; súčasne kladie požiadavky na projektovú dokumentáciu, ktorej súlad s rozhodnutím zo zistovacieho konania sa overuje v stavebom konaní podľa §140c ods.2 Stavebného zákona. Podmienky rozhodnutia zo

zisťovacieho konania musia byť konkrétné, jednoznačné a musia to byť zmierňujúce opatrenia. Úrad takto nekonal.

C. Aplikácia vnútrostátneho zákona EIA v rozpore s Aarhuským dohovorom a v rozpore s princípmi dobrej správy vecí verejných v oblasti životného prostredia.

- 7) Podľa čl.7 ods.2 Ústavy SR „Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.“; takouto medzinárodnou zmluvou je aj Aarhuský dohovor vyhlásený v zbierke zákonov pod č.43/2006 Z.z.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie bolo do slovenského práva inkorporované samostatným zákonom EIA č.24/2006 Z.z., ktorým sa taktiež transponovali ustanovenia Aarhuského dohovoru do slovenskej legislatívy. V zmysle citovaného ustanovenia Ústavy má Aarhuský dohovor aplikačnú prednosť pred vnútrostátnou legislatívou resp. je ju nutné vyklaňať v zmysle Aarhuského dohovoru.

- 8) Podľa čl.41 Charty základných práv EÚ je právo na dobrú správu vecí verejných definované ako „a) právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať; b) právo každého na prístup k spisu, ktorý sa ho týka, za predpokladu rešpektovania oprávnených záujmov dôvernosti a služobného a obchodného tajomstva; c) povinnosť administratívnej odôvodniť svoje rozhodnutia.“

Úrad aplikoval zákona EIA v rozpore s ustanoveniami Aarhuského dohovoru.

- 9) Podľa čl.4 Aarhuského dohovoru má verejnosť nárok na informácie o životnom prostredí formou a spôsobom ako si sama zvolí. Toto právo úrad odmietlo zrealizovať s tvrdením, že mu takáto povinnosť zo zákona priamo nevyplýva (gramatický výklad zákona). Táto povinnosť mu však vyplýva pri aplikácii účelu a cieľa zákona (teologický výklad zákona), pričom podľa nálezu Ústavného súdu SR č. III. ÚS 72/2010 zo 4. mája 2010 je gramatický výklad len prvotným priblížením a úrad vždy musí zákon vyklaňať aj teologicky: „*Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzí interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.*“

Úrad uvedeným spôsobom nepostupoval, keďže zrejme postupoval v rozpore s účelom a cieľmi Aarhuského dohovoru, ktorý má aplikačnú prednosť..

- 10) Podľa §63 ods.1 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov;“; týmto spôsobom sa transponovali ustanovenia smerníc EÚ č. 2014/52/EÚ a č. 2011/92/EÚ upravujúcich proces EIA a práva verejnosti v rámci týchto procesov.

Podľa Komentára k zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Wolters-Kluwer, Bratislava 2016: „Konzultácie sú dôležitým prvkom procesu posudzovania vplyvov a upravujú ich aj smernice EIA a SEA. Na základe ustanovená smerníc bol do zákona o EIA vnesený samostatný paragraf, upravujúci priebeh konzultácií medzi príslušným orgánom a orgánmi, ktoré sa zúčastňujú na konaní, dotknutými obcami a

dotknutou verejnosťou. Zmyslom konzultácií je podrobnejšie oboznámenie sa subjektov zúčastnených na procesoch EIA s informáciami týkajúcimi sa posudzovaného predmetu činnosti a jeho možných vplyvov na ŽP. Je to priestor na získanie vysvetľujúcich faktorov, doplnkových údajov ako aj priestor na vzájomné spoznanie a výmenu stanovísk. V bezprostrednom kontakte dochádza k spresneniu si doterajšieho stavu poznania o posudzovanej navrhovanej činnosti alebo strategickom dokumente. Dôležité je aby zo strany príslušného orgánu iniciatívne vytvorený priestor na vyjadrenie sa dotknutých orgánov, dotknutých obcí, povoľujúcho orgánu, rezortného orgánu a dotknutej verejnosti k všetkým informáciám, ktoré poskytol navrhovateľ alebo obstarávateľ. Konzultácie sa dejú počas celého priebehu posudzovania vplyvov.

Zabezpečenie miesta a formy uskutočnenia vzájomných stretnutí – konzultácií je zodpovednosťou príslušného orgánu, ktorý jednotlivým osobám a orgánom zúčastneným na konaní je povinný informácie o mieste, čase a spôsobe vykonania konzultácií oznámiť s dostatočným časovým predstihom.“

Postup úradu zmaril právo nášho združenia na konzultáciu, hoci na ňu máme zo zákona právo v ktoromkoľvek okamihu procesu EIA a tým postupoval v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku v súbehu s porušením §63 zákona EIA; porušenie princípu legitímnych očakávaní ako aj zásady dobrej správy vecí verejných je zrejmé; tak ako je zrejmé aj nedodržanie smerníc EÚ upravujúcich proces EIA.

Informácia pre navrhovateľa: Podľa §48 Správneho poriadku „Ak to pripúšťa povaha veci, môžu účastníci konania medzi sebou so schválením správneho orgánu uzavrieť zmier. Správny orgán zmier neschváli, ak odporuje právnym predpisom alebo všeobecnému záujmu.“ Navrhovateľovi ponúkame možnosť vyriešiť odvolanie dohodou o zmieri obsahujúcou environmentálne opatrenia, ktoré sa zaviaže vykonať vo svojej činnosti; ak sa navrhovateľ rozhodne túto možnosť využiť je potrebné si dohodnúť termin stretnutia tu: <https://services.bookio.com/zdruzene-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí o odvolaní. • S podkladmi odvolacieho úradu žiadame byť oboznámení podľa §23 ods.1 pred samotným vydaním druhostupňového rozhodnutia a umožniť odvolateľovi sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielat. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 905 728 704

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com